

Стоян С.С.

студентка 3 курсу ФММ

Чорній В.В.

к.е.н., ст. викл. кафедри менеджменту ФММ

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВПЛИВИ НА ПРОЦЕСИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВ УКРАЇНИ

***Анотація.** У статті розглядаються основні тенденції фінансової глобалізації як всеохоплюючого процесу перетворення світової спільноти у відкриту інтегровану систему інформаційно-технологічних, фінансово-економічних, соціально-політичних та соціокультурних взаємин та взаємозалежність, а також діалектичну взаємодію національних і глобальних соціальних процесів. Досліджено основні поточні тенденції розвитку української банківської системи, а саме прискоренні кредитування бізнесу та населення; скорочення основних процентних ставок Національним банком України, що створює позитивні умови для покращення економіки, зменшення процентних ставок за депозитами роздрібне кредитування та зростання портфеля позик фізичним особам. Українська банківська система поступово інтегрується у міжнародну банківську систему та формує свою модель розвитку на шляху інтеграційних процесів з урахуванням складності зовнішнього фінансового середовища.*

***Ключові слова:** фінансова система; глобалізація; макро та -мікро економічні показники; міжнародний економічний розвиток; бюджетна політика; регулювання банківської діяльності.*

Stoyan S.S., Chornii V.V.

GLOBALIZATION INFLUENCES ON THE PROCESSES OF THE FUNCTIONING OF BANKS OF UKRAINE

Annotation. The article deals with the main tendencies of financial globalization as an all-encompassing process of transforming the world community into an open integrated system of information and technological, financial-economic, socio-political, socio-cultural interrelations and interdependence, as well as dialectical interaction of national and global social processes. The main current trends in the development of the Ukrainian banking system, namely, the acceleration of business and population lending; reduction of key interest rates by the National Bank of Ukraine, which creates positive conditions for the improvement of the economy, reduction of interest rates on deposits, retail lending and growth of the portfolio of loans to individuals. The Ukrainian banking system is gradually integrated into the international banking system and forms its development model on the path of integration processes, taking into account the complexity of the external financial environment.

Key words: financial system; globalization; macro and macroeconomic indicators; international economic development; fiscal policy; regulation of banking activity.

Стоян С.С., Чорней В.В.

ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫЕ ВЛИЯНИЯ НА ПРОЦЕССЫ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ БАНКОВ УКРАИНЫ

Аннотация. В статье рассматриваются основные тенденции финансовой глобализации как всеобъемлющего процесса преобразования мирового сообщества в открытую интегрированную систему информационно-технологических, финансово-экономических, социально-политических и социокультурных отношений и взаимозависимость, а также диалектическое взаимодействие национальных и глобальных социальных процессов. Исследованы основные текущие тенденции развития украинской банковской

системы, а именно ускорении кредитования бизнеса и населения; сокращение основных процентных ставок Национальным банком Украины, создает положительные условия для улучшения экономики, уменьшение процентных ставок по депозитам розничное кредитование и рост портфеля займов физическим лицам. Украинская банковская система постепенно интегрируется в международную банковскую систему и формирует свою модель развития на пути интеграционных процессов с учетом сложности внешней финансовой среды.

Ключевые слова: *финансовая система; глобализация; макро и -Микро экономические показатели; международный экономическое развитие; бюджетная политика; регулирования банковской деятельности.*

Постановка проблеми та актуальність дослідження. Дослідження є відображення впливу фінансової глобалізації на трансформацію фінансової системи України. Вона розвиває логіку переходу фінансових відносин під дією глобалізації. Базується роль глобалізації як чинника нової фіскальної політики, інтегрованого фінансового дотримання та регулювання, а також забезпечення прозорості потоків капіталу та доходів. Дослідження ілюструє трансформацію інституційної структури російської банківської системи з метою стабілізації фінансово-економічної безпеки країни.

Постановка завдання. Завданням роботи є виділення основних тенденцій фінансової глобалізації, дослідити основні поточні тенденції розвитку української банківської системи та вплив глобалізації на процеси функціонування банків України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобалізація економіки являє собою процес інтеграції та уніфікації економік країн з метою формування єдиної світової господарської системи та її гармонізації з єдиними економічними законами та нормами функціонування. Також глобалізацію можна визначити як взаємозалежний розвиток економік різних держав та якісно

новий рівень інтернаціоналізації фінансових ринків, ринків праці, інформаційних ринків у загальний світовий ринок.

Наступним етапом розвитку економічної глобалізації є глобалізація фінансової сфери, яка є історичним процесом лібералізації та інтеграції ринків грошей та капіталу, що раніше функціонували в певній мірі ізольовано, в єдиний світовий ринок. На перших етапах свого розвитку вона відкрила можливість формування глобального фінансового капіталу, здатного діяти у світових масштабах та надала йому нові ефективні інформаційні та організаційні можливості. Отже, якісна зміна взаємодії між національними фінансовими системами, яка відбувається у сучасному світовому економічному просторі, отримала назву фінансової глобалізації [5, с.4-5]. Активізація процесів глобалізації на фінансовому ринку призвела до порушення його стабільності, а відмова від режиму фіксованих валютних курсів призвела до ліквідації державних захисних бар'єрів, що посилює притоки іноземного капіталу на національні фінансові ринки. Все це призвело до того, що фінансові системи стали ще більш залежними від загальносвітових тенденцій розвитку та незахищеними від появи нових фінансово-економічних криз, об'єктом яких, в першу чергу став банківський сектор країн [13, с.44].

Сьогодні дослідження сучасних тенденцій розвитку української банківської системи є актуальним питанням у зв'язку з політичними та економічними та соціальними перетвореннями, девальвацією гривні, втратою бізнесу банків та великими втратами, а отже, і втратою довіри інвесторів. Все це змушує українські банки відставати від іноземних, особливо в управлінні інноваційними процесами, які не відповідають світовому рівню та потребам розвитку української банківської системи. Українські банки повинні постійно впроваджувати нові стратегії розвитку, які б забезпечували конкурентні переваги та стабільність у контексті зростаючої конкуренції. У цьому контексті необхідно посилити роль іноземного капіталу в економіці України, яка повинна відповідати не лише внутрішнім потреби економіки, а також світові фінансові та економічні ринки, тому що сьогодні це не реальний сектор економіки, який

формує фінансову сферу на міжнародному ринку, а фінансові ринки визначають рівень розвитку економік у світі. Враховуючи незначні обсяги участі України у світових фінансових ринках та низький рівень інтеграції вітчизняної фінансової системи в міжнародні фінансові центри, необхідно продовжувати інтеграцію української банківської системи в світовий фінансовий простір за умови забезпечення прозорості банківської діяльності, що має сприяти використанню закордонного досвіду в банківському бізнесі та налагодження відносин з іноземними державами [7, с.78-79].

Перш за все потрібно визначити вплив процесів фінансової глобалізації на трансформацію української фінансової системи та запропонувати заходи для інституційного та інструментального резервування фінансової та економічної стабільності як основи для стійкого економічного розвитку, стійкого до спаду [4, с.134].

В усьому світі процес фінансової глобалізації можна визначити як специфічне явище міжнародного економічного розвитку минулих десятиріч, зумовлене такими розробленими показниками фінансової глобалізації, як фінансова відкритість, фінансова інтеграція, фінансова участь, міжнародні фінансові ринки, прямі іноземні інвестиції та фінансові операції транснаціональних підприємств. Фінансова глобалізація може розглядатися як процес (або сукупність процесів), що перетворює сфери фінансових відносин і транснаціональну співпрацю, що створюють транснаціональні або міжрегіональні фінансові потоки та мережі діяльності, взаємозв'язків та влади. Ми прагнемо визначити вплив процесів фінансової глобалізації на трансформацію російської фінансової системи та запропонувати заходи для інституційного та інструментального резервування його фінансово-економічної стабільності (шляхом розробки фінансової глобалізації та макро- та мікрорівнівних показників) як основу стійкого економічного розвитку, стійкого до спаду [3].

В усьому світі процес фінансової глобалізації можна визначити як специфічне явище міжнародного економічного розвитку минулих десятиріч,

зумовлене такими розробленими показниками фінансової глобалізації, як фінансова відкритість, фінансова інтеграція, фінансова участь, міжнародні фінансові ринки, прямі іноземні інвестиції та фінансові операції транснаціональних підприємств. Фінансова глобалізація може розглядатися як процес (або сукупність процесів), який перетворює сфери фінансових відносин та транснаціональну співпрацю, що створює транснаціональні або внутрішньорегіональні фінансові потоки та мережі активності, взаємозв'язків та влади [8,с.248].

Ефективне функціонування банківської системи визначає рівень економічного розвитку. Банківська система має свої відмітні риси та сучасні тенденції, спричинені впливом глобалізації. В свою чергу розвиток сучасних інформаційних технологій призводить до розвитку інформаційних систем, баз даних та глобальних комп'ютерних систем, що призводить до збільшення обсягу міжнародних операцій. На поточному етапі використовуються SWIFT (платіжна система), CEDEL, EUROCLEAR, NASDAQ (торгівля цінними паперами), BLOOMBERG, DATA-STREAM, REUTER (інформація про стан світових фінансових ринків) та інші системи. Швидкий розвиток новітніх технологій сприяє появі нових інформаційних продуктів та фінансових послуг, створення віртуальних банків, зосередження та централізації капіталу в фінансовому посередництві, посилення конкуренції, універсалізація фінансової діяльності. У той же час збільшується кількість компаній та фінансових груп, які працюють за межами внутрішніх фінансових систем. Тобто відбувається поступовий перехід від промислового до постіндустріального чи інформаційного суспільства, що характеризується зростанням ролі інформації та знань, що призводить до глобального інформаційного простору, що впливає на глобальний фінансовий простір [10,с.9-11].

Глобалізація фінансової сфери, транснаціоналізація банківського бізнесу, активність спекулятивного капіталу змінили параметри функціонування національної сфери фінансових послуг. Загострення конкуренції на ринку банківських послуг, зниження прибутку фінансово-кредитних операторів в

розвинених країнах визначили прагнення великих банків до зовнішньої експансії. Як на національному так і на міжнародних рівнях банківська система будь-якої країни відчуває на собі вплив загальносвітових процесів, а саме економічних, політичних, соціальних[3]. Сучасний дисбаланс у валютно-фінансовій сфері примушує банківські системи активніше працювати в окремих регіонах, в тому числі найбільших – Європі, США, країнах СНД та ін.

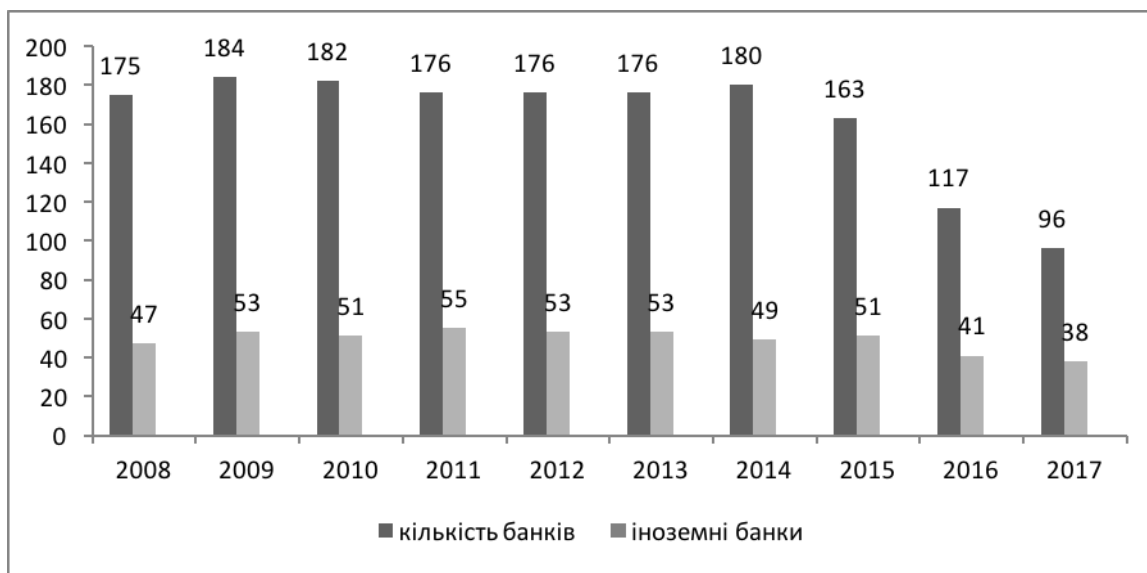

Рис. 1. Динаміка кількості банків України, що мають банківську ліцензію та банків з іноземним капіталом у 2008-2017 рр. [11]

Внаслідок впливу кризи, під час якої відбувся рекордний рівень девальвації національної валюти, скоротилася кількість банків з іноземним капіталом зі 180 (на 2014р.) до 96 одиниць (на 2017 р.), а також зменшилась частка іноземних коштів у статутному капіталі. Кількість банків зі 100-им іноземним капіталом зменшилась з 49 (2014 р.) до 38 одиниць. Зазначене пов'язано з нестабільною політичною ситуацією, проведенням неефективних економічних реформ щодо подолання негативного впливу фінансової глобалізації на економіку, а також невизначеністю вектору економічного розвитку країни. Відкриття національних кордонів для вільного руху капіталу та тим самим прискорення процесів його обігу, призвело до значного зростання впливу на вже незахищені державами фінансові системи. Фінансова глобалізація почала випереджати глобалізацію в реальному секторі економіки

та перетворилася в вирішальний фактор трансформаційних процесів у національних банківських системах [9].

Внаслідок зняття банків з ринку значні збитки були отримані юридичними особами та населенням, що призвело до значного погіршення фінансового стану багатьох підприємств, деякі з них збанкрутували, а держава не отримала податкових надходжень. Перспектива повернення коштів, що зберігаються на рахунках підприємств у банках, щодо яких було вирішено встановити тимчасову адміністрацію або ліквідацію, практично відсутня, оскільки приблизна вартість активів таких банків в кілька разів нижча, ніж їх балансова вартість. Активне зняття банків з ринку призвело до різкого збільшення фінансового навантаження Фонду гарантування вкладів протягом останніх трьох років, 81 млрд. Грн. Було сплачено банкрутство банків-вкладників. Багато часу потрібно відновити банківський сектор, оскільки система повинна знову пройти тестування. Відновлення довіри до банківської системи стане можливим лише в тому випадку, якщо НБУ перегляне розуміння функції захисту інтересів вкладників та кредиторів, що передбачає перебудову ідеології [4, с.297].

Що стосується концентрації в банківському секторі з першого кварталу 2017 року, то 20 найбільших банків складають понад 90% чистих активів. З початку квітня 2017 року банки були вилучені з ринку. Державні банки продовжують збільшувати свою присутність на ринку. Протягом II кварталу 2017 року частка державних банків у чистих активах зросла до 55,6%, а депозити населення становили 62,3% [11].

Головним чинником збільшення втрат банків є зменшення відрахувань у резерв на проблемні активи. Основною тенденцією року є те, що банківська система збільшила прибуток, але з нестабільним результатом. В цілому, до кінця 2016 року з 96 платоспроможних банків станом на 1 січня 2017 року 63 банки отримали прибуток у розмірі 10,8 млрд. Грн., А 33 банки втратили 170,2 млрд. Грн. Це можна пояснити тим, що в процесі формування резервів для проблемних кредитів у великих банках обсяг резервів скоротився у вересні, що

можна пояснити тим, що за 9 місяців банки отримували збитки до 11,6 млрд грн. За підсумками 9 місяців поточного року 35 з 100 банків-платників були збитковими. У 2015 році з 117 таких банків було 46. Кількість банків, які отримали операційні збитки перед резервами освіта скоротилося вдвічі. Кількість банків, які виявили негативний чистий процентний дохід, протягом року зменшилася з 7 до 4.

Частка безнадійних кредитів у системі збільшилась протягом періоду другий квартал до 57,7%. Кредитний портфель збільшився лише в державних банках 2,0% з початку року, тоді як в інших групах спостерігався спад. Дешевші фінансові ресурси призвели до зниження кредитних ставок. Великий вплив на вартість гривневих кредитів для бізнесу було масштабна реструктуризація, в якій нові курси гривні були ближчі до долара, ніж до гривні. Причиною є повільне відновлення економіки, високий рівень кредитування бізнесу та високі процентні ставки [2].

Основною тенденцією поточного року є зміна валюти позик гривні у процесі реструктуризації зобов'язань. Протягом трьох кварталів гривневі позики зросли на 10%, особливо в третьому кварталі. У той же час кредити в іноземній валюті в доларовому еквіваленті зменшились на 11%. Портфель кредитів збільшується лише в сільському господарстві. Протягом дев'яти місяців загальне зростання галузі за фіксованою ставкою склало 16%. Показники галузі дають всі підстави сподіватися на тенденцію буде продовжуватись. Частка безнадійних позик у ПАТ КБ «Приватбанк» досягла свого максимуму в липні 2017 року та склала близько 89%, що перевищує всі норми за останні три роки. ПАТ КБ "Приватбанк" зазнав збитків через формування резервів та продажу поганих кредитів. Це спричинило чистий збиток системи на гривні 5,1 млрд. Грн. Хотілось би відзначити, що через націоналізацію банку відбулося значне збільшення відрахувань до своїх резервів, сума яких в 2016 році склала понад 144 млрд. Грн. У той же час активи банку склали 220 млрд. грн., Тобто сума відрахувань становила понад 65%.

Необхідність інноваційного розвитку економічного фінансування викликає зростання банківського капіталу. Зростання ресурсів банків, що базуються на внутрішньому ринку, обмежується показниками прибутковості банківського сектора. Така динаміка збільшення бази капіталу та залучені кошти більше не задовольняють потреби кредитування реального сектора економіки. Централізація банківського капіталу на основі злиття та поглинання спрямована на прискорене формування відповідного забезпечення, тобто компаній з реструктуризації на основі злиття чи придбання. Прискорення консолідації банків є результатом посилення конкуренції на фінансових ринках та збільшення фінансових потреб транснаціональних корпорацій. Коли обсяг останнього вже не обмежується національною економікою, національний банківський капітал не є достатнім для фінансування глобальних проектів. Серед найбільш важливих факторів консолідації банків особливе місце займає фінансова криза, адже вони ефективно відіграють роль каталізатора цих процесів.

Українська банківська система не відрізняється від процесу консолідації в банківському секторі. Відсутність банківської капіталізації, фінансові потреби розширеного відтворення на інноваційних принципах призводять до прискорення консолідації банківського капіталу [6, с.21].

Консолідація банківського сектору є природним результатом розвитку продуктивних сил, одним із наслідків індустріалізації економіки та банківської конкуренції. Передумови консолідації банків лежать безпосередньо в банківському секторі та в площині загальних макроекономічних тенденцій економіки. Загальні тенденції розвитку продуктивних сил сприяють зростанню масштабів окремих суб'єктів господарювання. Крім того, ці суб'єкти господарювання отримують можливість підвищити ефективність за допомогою так званого масштабного ефекту, тобто заощадити на певних загальних витратах. Великі підприємства також отримують ряд значних переваг у змаганні, і після досягнення певного розміру вони стають практично невразливими для конкурентів. Для них простіше спілкуватися з клієнтами,

отримувати державні замовлення, створювати канали постачання та розподілу [4, с.167].

Вплив цих законів поширюється на всі суб'єкти господарювання, включаючи банки. Крім того, для успішного функціонування банків їх розмір має відповідати масштабам клієнтів. Невеликий банк не зможе обслуговувати великий бізнес. Це відчує брак кредитних ресурсів, розрахункових послуг тощо. Тому стрімке зростання бізнесу в окремих галузях економіки наприкінці дев'ятнадцятого та початку двадцятого століть та у другій половині XX століття спричинило швидку консолідацію банківської сфери. Ці тенденції значно покращуються в умовах інтернаціоналізації економіки та глобалізації фінансових та інших ринків. Міжнародний поділ праці та формування вертикальних зв'язків у бізнесі призвело до появи величезних компаній, які практично не мають національних обмежень на всіх ринках. І банківська індустрія адекватно реагувала на ці явища з процесом консолідації банків.

Існує зв'язок між рівнем розвитку банківських систем та рівнем консолідації. Консолідація банків інтенсифікується разом із розвитком банківської системи: їхня кількість зменшується, і починають домінувати кілька великих банків, таких як «Велика четвірка» у Великобританії або три Гросбанки в Німеччині. Така консолідація банків необхідна, оскільки дрібні банки є нестабільними і не можуть фінансувати великий та середній бізнес. Таким чином, переважання малих банків суттєво заважало розвитку промисловості та дестабілізованому грошовому ринку Сполучених Штатів у дев'ятнадцятому столітті. Що стосується внутрішніх факторів консолідації банків, то необхідно помітити потребу у вдосконаленні іміджу, оскільки цей фактор безпосередньо пов'язаний з розміром банку. Врешті-решт, для більшості клієнтів важливий такий принцип: занадто великий, щоб зникнути. І якщо у такого банку є проблеми, очевидно, що його країна підтримає її для стабілізації банківської системи в цілому. Великі банки успішно виконують своє соціальне призначення накопичення грошей та зменшують свої параметри ризику шляхом диверсифікації активів. Їхні транзакційні послуги є більш зручними для

клієнтів завдяки широко поширеній мережі, і їх послуги дешевші завдяки ефекту масштабу, тому вони більш ефективно слугують фіскальним агентом грошового ринку [12, с.156].

Але основною рушійною силою консолідації банків є банківська конкуренція. Конкуренція між банками та іншими фінансовими посередниками щодо залучення фінансових ресурсів та можливості надання фінансових послуг тягне за собою передумови для розширення процесів консолідації поза банківською індустрією. У процесі консолідації беруть участь не лише банки, а й інші фінансові посередники: інвестиційні фірми, страхові компанії, пенсійні фонди та інші. Переваги структур, які формуються таким чином, ґрунтуються на можливості диверсифікації діяльності, кращого задоволення потреб клієнтів у різноманітних фінансових послугах та розвитку можливостей їх ринку, розширенні ресурсної бази банків і шанси на довгострокове кредитування, вирішення проблем капіталізації та інше. Таким чином, покупка американського банку «Банкір Траст» значно посилсила позиції «Deutsche Банк» у таких сферах, як управління приватним капіталом, зберігання цінних паперів, після чого німецький банк був серед Топ 5 компаній у світі, керуючи великим приватним капіталом та операціями зі страховими фондами старого віку [3].

Привабливість декількох секторів ринку фінансових послуг особливо зросла в останні роки. Процес старіння населення в країнах з розвинутою ринковою економікою сприяє здійсненню пенсійних реформ, що стимулює діяльність пенсійних та взаємних фондів, і призводить до зростання ресурсної бази, збільшення попиту на кілька страхових послуг, довгостроковий ощадні послуги, довірчі послуги тощо. Не дивно, що саме цей сегмент ринку стає головним об'єктом конкуренції у фінансовій сфері, тому консолідація банківського капіталу та капіталу цих фінансових посередників зростає.

Поява нових банківських послуг, вдосконалення платіжної системи шляхом розвитку інформаційних технологій стимулюють співпрацю банків та телекомунікаційних компаній. Це посилює тенденцію до інтеграції банків та компаній, що надають телекомунікаційні послуги. Банки зацікавлені в усуненні

небажаної конкуренції, розширенні технічних можливостей, удосконаленні асортименту банківських продуктів та зменшенні їх вартості, отримання додаткових конкурентних переваг та диверсифікації діяльності. В Україні така співпраця існує лише в зародковому стані, і головним обмежувальним фактором, на нашу думку, є відсутність поширення фінансових послуг на основі новітніх інформаційних технологій, що використовують низький платоспроможний попит населення. Консолідація українських банків зі страховими, інвестиційними, пенсійними фінансовими установами має чудові перспективи, і на прикладі це успішна діяльність фінансової групи ТАС та інших.

Експерти Всесвітнього економічного форуму виявили низький рівень не лише надійності банківського сектору України, а й її довгострокову невід'ємну складову, як це зазначено в «Звіті про глобальну конкурентоспроможність України». Вищезгаданий звіт є портретом стану економічного та ділового середовища країни та демонструє його здатність до досягнення сталого рівня процвітання та зростання. У 2017 році за Індексом глобальної конкурентоспроможності Україна отримала 85 місце серед 138 країн, які брали участь в оцінці, отримали 4,0 бали з 7 можливих [2], що в 1 пункті відносно подібних цін нижче, ніж у 2014 році, і на 6 пунктів нижче ніж у попередньому році, коли значення аналізованого індексу становило 79 місце серед 139 країн [1].

Економіка держави демонструє значний розрив відповідно до світового середнього показника та значно більшим розривом у показниках інноваційних економік. Отже, однією з найважливіших умов для підвищення конкурентоспроможності національної економіки є реформування фінансового та банківського секторів, тоді як індикатор розвитку фінансового ринку є одним із найнижчих показників. Останній досить низький, а наша країна має лише 130 місце у 2017 році, що на 17 пунктів менше, ніж у попередньому році. Особливий інтерес представляє індекс надійності та довіри банків. Згідно з цим, Україна займає 137-е місце у рейтингу (2,1 бала), що на 17 пунктів менше,

ніж у 2016 році. Існували досить низькі показники щодо простоти доступу до кредитів, наявності фінансових послуг, доступу до фінансових послуг, підприємницької діяльності доступність капіталу, це визначає низькі перспективи української банківської системи та конкурентоспроможність [2].

І першим з найбільш проблемних факторів ведення бізнесу є спроможність банків та регулювання фондових ринків. Коефіцієнт "регулювання фондового ринку" також називається переліком актуальних питань. Вищезгадані фактори свідчать про необхідність вирішення значних проблем у сфері розвитку фінансового ринку та, зокрема, підвищення ефективності банківського сектора. Таким чином, ефективна банківська система можлива лише за умови високого рівня надійності та перспектив. Крім того, першим кроком на шляху до підвищення конкурентоспроможності українського фінансового ринку є розробка адекватної методології оцінки та прогнозування відносного рівня ефективності державної банківської системи та виявлення загроз [9].

Для кількісної оцінки рівня конкурентоспроможності фінансового ринку необхідно розробити показники - показники ефективності з точки зору предмету дослідження. У такому випадку оцінка рівня ефективності системи зводиться до проблеми цифрових значень надійності та життєздатності системи та порівняння знайдених значень, які називаються кордонами, при яких впливають можливі втрати робочих місткість системних елементів мінімально. Визначення фактичних показників дозволяє вивчати та аналізувати принципи зміни ефективності фінансового ринку з часом, знайти способи використання цих принципів для забезпечення мінімальної втрати часу та грошей на підтримку ефективності роботи банківської системи з точки зору що насправді сформовано, і застосувати ці методи до розвитку стратегічних планів [4, с.76].

Аналіз надійності банківської системи, як показник конкурентоспроможності, спрямований на визначення шляхів забезпечення ефективного довгострокового функціонування банківської системи та її компонентів за найнижчої вартості часу, робочої сили та фондів для їх відновлення; надання клієнтам та підрядникам адекватного передбачення з

точки зору ймовірності ефективного довгострокового функціонування системи; забезпечення банківського установами регулювання та нагляду за теоретичною та практичною основою для створення безпечних умов для ефективного функціонування банківського сектора. Відповідно, основним питанням теорії ефективності фінансового ринку, його теоретичних розробок та практичних рекомендацій є прогнозування системи поведінки та її елементів на певний час, пошук шляхів забезпечення їх ефективного функціонування та підтримки необхідного рівня надійності та перспективності [1].

Висновки. Аналізуючи дослідження можна виділити наступні тенденції української банківської системи: прискорення бізнесу та населення; зменшення основного курсу НБУ, що створює сприятливі умови для покращення економіки; зниження ставок за вкладом населення; зростання роздрібного кредитування; портфель кредитів фізичним особам зростання.

У той же час такі тенденції сприяють тому, що банки будуть більш уважно підходити до звітування позичальників з точки зору вимог щодо їх надання. Сьогодні покращення кількісних та якісних характеристик розвитку фінансового сектору є важливим завданням державного регулювання внутрішньої фінансової системи, що призводить до прийняття ефективних та адекватних управлінських рішень з метою пошуку підходів та коректних методів на шляху інтеграційні процеси з урахуванням складності зовнішнього фінансового середовища. Українська банківська система поступово інтегрується у міжнародну банківську систему та формує свою модель розвитку, яка повинна повністю використовувати потенційні можливості України для фінансової глобалізації.

Збільшення коливань в економічному розвитку країни спричинене перш за все значними коливаннями притоку та відтоку іноземного капіталу з фінансових систем країни, що в подальшому призводить до появи фінансово-економічних криз, які поширюються з великою швидкістю, та охоплюються не лише одну країну, а досягають глобального масштабу. На жаль, не оминув цей процес Україну, так як банківська та економічна система здійснює процес

інтеграції до світового фінансового середовища та за темпами зростання індексу економічної глобалізації займає 44 місце в світі. Щорічно цей показник поступово зростає, але досить повільними темпами, що є наслідком неефективної державної економічної політики, особливо у банківському секторі. Отже, нашій державі необхідно розробити та почати впровадження чіткого й поетапного комплексу методів реформування фінансової системи та її банківського сектору, яка б змогла забезпечити захист від негативних проявів глобалізаційних процесів та сприяти розвитку національної економіки.

Література:

1. Georgantopoulos, A. G., Filos, I. (2017). Corporate governance mechanisms and bank performance: evidence from the Greek banks during crisis period. *Investment Management and Financial Innovations*[Електронний ресурс] – Режим доступу:[http://dx.doi.org/10.21511/imfi.14\(1-1\).2017.02](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.14(1-1).2017.02)
2. Klaus Schwab, World Economic Forum. *The Global Competitiveness Report 2016-2017*. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf.
3. Slav'yuk, R., Shkvarchuk, L., & Kondrat, I. (2017). Financial market imbalance: reasons and peculiarities of occurrence in Ukraine. *Investment Management and Financial Innovations* [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.14\(1-1\).2017.09](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.14(1-1).2017.09)
4. Дзюблюк О. В., Адамик Б. П., Балянт Г. Р. Банківська система України : становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів : монографія / за ред. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль : Вектор, 2012. – 355 с.
5. Дзюблюк О.В. Грошово-кредитна система України у контексті глобалізаційних процесів / О.В. Дзюблюк // *Вісник ТНЕУ*. – 2006. – №5- 1. – с. 8

6. Диба М. Вплив глобалізації на банківську систему України / М. Диба, Є. Осадчий // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 11. – С. 19 – 23.
7. Калініченко Л. Л. Глобалізація банківської діяльності та її вплив на банківську систему України [Електронний ресурс] / Л. Л. Калініченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2013. - Вип. 43. - С. 77-83. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetrp_2013_43_16.
8. Крупка М, Андрушак Е. Банківська система – Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2013. – 556 с..
9. Муршудли Фахри Фуад Оглы. Современные тренды развития глобальных банков в контексте финансовой глобализации // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2014. – № 154.
10. Науменкова С. Формування нової фінансової архі-тектури: основні питання та можливі проблеми для України / С. Науменкова // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 1. – С. 8 – 13.
11. Основні показники діяльності банків [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
12. Пахомов С. Ю. Глобальна конкуренція. Нові явища, тенденції та чинники розвитку / С. Ю. Пахомов. – К. : Київський національний економічний університет, 2008. – 223 с..
13. Распутіна Л.В. Комерційні банки у сфері фінансових послуг України / Л. Распутіна // Банківська справа. – 2010. – №9. – С. 43-45.